

ขยะเตลิเวอริ

นพวรรณ สระแสงตา

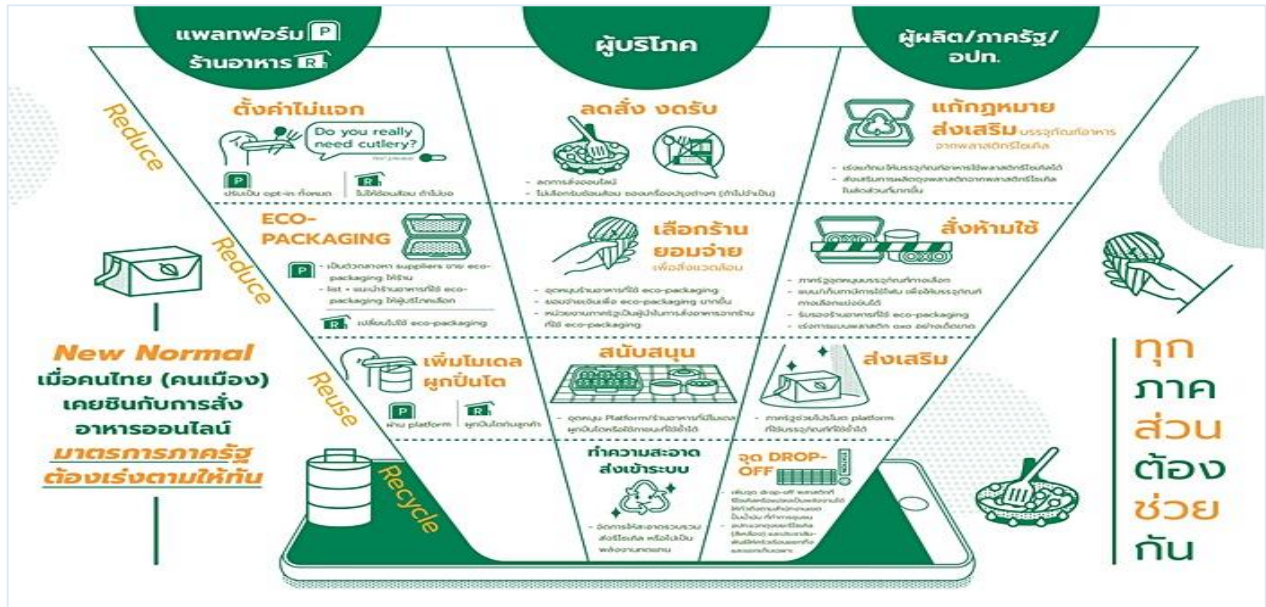
ห้องปฏิบัติการทดสอบการสลายตัวทางชีวภาพของวัสดุ

ศูนย์พัฒนาและวิเคราะห์สมบัติของวัสดุ

ก่อนสถานการณ์ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 ประเทศไทยก็มีการตื่นตัวถึงปัญหาขยะพลาสติก และมุ่งมั่นที่จะแก้ไขปัญหาได้อย่างจริงจัง ผลมาจากการรับรู้ถึงผลกระทบจากการกระทำของมนุษย์ที่มีต่อสิ่งแวดล้อม จากการตายสัตว์ทะเลที่สาเหตุการตายส่วนใหญ่มาจากการกินขยะพลาสติก จากผลสำรวจของ บริษัทคันทาร์ ผู้นำด้านข้อมูลเชิงลึกและที่ปรึกษาการตลาดระดับโลก พบว่าขยะพลาสติกเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่คนไทยตื่นตัวมากที่สุดถึง 18% เป็นอันดับหนึ่งของโลก มากกว่าค่าเฉลี่ยผลสำรวจประชากรทั่วโลกซึ่งอยู่ที่ 15% และจากผลสำรวจพบว่าประชากรของไทย 12% จัดเป็นคนกลุ่ม Eco-Doer คือ คนที่พยายามลดขยะพลาสติกในชีวิตประจำวันด้วยการพกถุงผ้า ขวดน้ำรีฟิล หรือรับอุปกรณ์รับประทานอาหารพลาสติก แต่อย่างไรก็ตาม คนในกลุ่มนี้ก็ยังบริโภคสินค้าหรือบรรจุภัณฑ์พลาสติกในชีวิตประจำวันอย่างต่อเนื่อง สะท้อนให้เห็นถึงการลดปริมาณขยะพลาสติกได้เพียงบางส่วน ซึ่งไม่มากพอที่จะส่งผลในเชิงบวกต่อปริมาณขยะพลาสติกภายในประเทศ ดังนั้นภาครัฐก็ได้ออกมาตรการ “โรดแมพจัดการขยะพลาสติกปี 2018” โดยเริ่มขอความร่วมมือจากผู้ประกอบการจนเกิดโครงการ “Every day Say No to Plastic Bag” งดแจกถุงแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง ตั้งแต่ 1 มกราคม 2563 โดยคาดว่าจะสามารถลดการใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วได้มากกว่า 2,000 ล้านใบหรือประมาณ 5.7 ล้านกิโลกรัม

แต่เมื่อเกิดการระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 ไปทั่วโลก ประเทศไทยซึ่งได้รับผลกระทบโดยตรงเช่นกัน รัฐบาลได้ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินทั่วประเทศ และมีมาตรการต่างๆ เพื่อควบคุมและหยุดยั้งการแพร่ระบาดของโรค หลายองค์กรสนับสนุนการทำงานจากบ้าน (Work From Home) ร้านอาหารถูกบังคับให้บริการแบบซื้อกลับบ้าน แทนการนั่งกินที่ร้าน ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตในรูปแบบ New Normal เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรค ทำให้การสั่งอาหารแบบเดลิเวอริเข้ามามีบทบาทในการใช้ชีวิตประจำวันมากขึ้น ซึ่งเป็นทางเลือกที่สะดวกสบาย ปลอดภัย แต่อาจมองข้ามปัญหาที่ตามมา คือการเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดดของปริมาณขยะพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง ซึ่งการใช้บริการสั่งอาหารเดลิเวอริแต่ละครั้งจะเพิ่มขยะบรรจุภัณฑ์และอุปกรณ์ต่างๆ ไม่น้อยกว่า 5 ชิ้น เช่น กล่องพลาสติกใส่อาหาร ซ้อน ส้อมพลาสติก ของซ้อน ส้อมพลาสติก ของเครื่องปรุงรส และถุงพลาสติกใส่อาหาร เป็นต้น โดยรายงานของกรมควบคุมมลพิษ (คพ.) พบว่า ช่วงที่มีการระบาดของโรคไวรัสโคโรนา

2019 ปริมาณขยะพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้งจากบริการส่งอาหารแบบเดลิเวอรี่ เพิ่มขึ้นเฉลี่ย 15% (จาก ปริมาณขยะในช่วงสถานการณ์ปกติ 5,500 ตันต่อวัน เป็น 6,300 ตันต่อวัน)

ที่มา: www.mgrronline.com/greeninnovation/detail/9630000062992

แนวทางการแก้ไขปัญหาขยะพลาสติกที่เกิดจากการส่งอาหารเดลิเวอรี่ อาทิ

1. Reduce

- ❖ แพลทฟอร์ม: ไม่แจกพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้งทั้งหมด
- ❖ ร้านค้า: ไม่ให้บริการซ้อนซ้อนแก่ผู้บริโภค ถ้าผู้บริโภคไม่ร้องขอ
- ❖ ผู้บริโภค: ลดการสั่งอาหารเดลิเวอรี่ หรือเลือกไม่รับอุปกรณ์การรับประทานอาหารต่าง ๆ
- ❖ ผู้ผลิต/ภาครัฐ/อปท.: เร่งแก้กฎหมายให้ใช้บรรจุภัณฑ์อาหารจากพลาสติกรีไซเคิลได้ และส่งเสริมการผลิตถุงพลาสติกจากพลาสติกรีไซเคิลในสัดส่วนที่มากขึ้น

2. Replace

- ❖ แพลทฟอร์ม: เป็นตัวกลางหาผู้แทนจำหน่ายบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ❖ ร้านค้า: เปลี่ยนไปใช้บรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น บรรจุภัณฑ์จากวัสดุจากธรรมชาติ
- ❖ ผู้บริโภค: อุดหนุนร้านอาหารที่ใช้บรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ❖ ผู้ผลิต/ภาครัฐ/อปท.: ให้องค์กรภาครัฐอุดหนุน อาหารจากร้านที่ใช้บรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ทำการแบน/เก็บภาษีพลาสติกและโฟม เพื่อให้บรรจุภัณฑ์ทางเลือกแข่งขันได้

3. Reuse

- ❖ แพลตฟอร์ม: เพิ่มโมเดลผูกปิ่นโต หรือใช้บรรจุภัณฑ์ใช้ซ้ำได้ผ่านแพลตฟอร์ม
- ❖ ร้านค้า: เพิ่มโมเดลผูกปิ่นโต หรือใช้บรรจุภัณฑ์ใช้ซ้ำได้กับลูกค้า
- ❖ ผู้บริโภค: สนับสนุนร้านอาหารที่มีโมเดลผูกปิ่นโต หรือใช้บรรจุภัณฑ์ใช้ซ้ำได้
- ❖ ผู้ผลิต/ภาครัฐ/อปท.: ภาครัฐช่วยส่งเสริมการใช้บรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม หรือบรรจุภัณฑ์ใช้ซ้ำได้

4. Recycle

- ❖ ผู้บริโภค: แยกเศษอาหารออกจากพลาสติกหรือบรรจุภัณฑ์ และรวบรวมทิ้งที่จุดรับส่งพลาสติกรีไซเคิล
- ❖ ผู้ผลิต/ภาครัฐ/อปท.: เพิ่มจุดทิ้งพลาสติกรีไซเคิลให้ทั่วถึงทั่วประเทศ และให้ อปท.แจกถุงขยะรีไซเคิลพร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทุกคนรู้วิธีแยกขยะก่อนทิ้งอย่างจริงจัง

ที่มา:

1. www.bangkokbiznews.com/news/detail/877514
2. www.bltbangkok.com/news/16089/
3. www.mgronline.com/greeninnovation/detail/9630000062992